

2

Begrotingskaders

Inleiding

Bij de samenstelling van de Programmabegroting wordt gekeken naar de aanpassing van de inkomsten en uitgaven aan actuele nominale ontwikkelingen. Dit betekent dat loon- en prijsgevoelige budgetten, alsmede de rente op een reëel niveau worden gebracht.

Naast de loon- en prijsontwikkelingen moet bij de samenstelling van de begroting ook rekening worden gehouden met autonome ontwikkelingen.

De volgende definitie voor nominale en autonome ontwikkelingen wordt hierbij gehanteerd:

- ***nominale ontwikkelingen:*** effecten van loon- en prijsontwikkelingen en renteontwikkelingen;
- ***autonome ontwikkelingen:*** effecten welke het gevolg zijn van areaal/volumeontwikkeling.

Nominale ontwikkelingen

De nominale ontwikkelingen worden volledig vergoed, omdat er sprake is van niet beïnvloedbare factoren. Hierbij wordt voor wat betreft de loonontwikkelingen gekeken naar het niveau van het nieuwe begrotingsjaar op basis van de laatst bekende cao. Dit is inclusief eventuele correcties van de loonontwikkelingen over voorgaande jaren.

De prijsontwikkelingen worden bepaald aan de hand van de gegevens van het Centraal Plan Bureau (CPB). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de ontwikkeling van het prijsindexcijfer binnen het BBP (Bruto Binnenlands Product), zoals deze jaarlijks in het Centraal Economisch Plan door het CPB wordt gepubliceerd.

Autonome ontwikkelingen

De autonome ontwikkelingen vallen uiteen in:

- volumeontwikkelingen in een beleidsveld door gewijzigde aantallen (inwoners, woningen, uitkeringsgerechtigden); en
- areaaluitbreidingen door grondgebiedsbestemmingen.

De toevoeging door volumeontwikkelingen is essentieel. Een toename van het aantal inwoners betekent automatisch een toename van de gemeentelijke kosten.

Herijking van de budgetten als gevolg van areaaluitbreidingen worden meegenomen twee jaar nadat het betreffende woongebied is opgeleverd. De eerste twee jaar worden de kosten van beheer en onderhoud ten laste van de exploitatie van het grondgebied gebracht.

Kaders Programmabegroting

De kaders voor de Programmabegroting worden ieder jaar in de Perspectiefnota vastgelegd. Hierbij gaat het om de volgende kaders:

Omschrijving	
Raadsbesluiten	Tot en met de raadsvergadering van ...
Lonen (incl. sociale lasten)	%
Prijsinflatie inkomstenbudgetten incl. te ontvangen subsidies en belastingen	%
Prijsinflatie uitgavenbudgetten incl. te verstrekken subsidies en te betalen belastingen	%
Prijsinflatie grondexploitatie uitgavenbudgetten	%
Prijsinflatie grondexploitatie inkomstenbudgetten	%
Rekenrente (omslagpercentage) Algemene middelen en Grondexploitatie	%
Marktrente	%
Areaaluitbreiding door grondgebiedsbestemmingen: - openbaar groen - wegen en wegmeubilair - openbare verlichting	Groei x bedrag per woning
Tarief jaartal t voor het prestatiecontract	€
Aantal woonruimten per 1-1-jaar t (geraamde groei jaar t)	Huidig peil (geraamde groei in jaar t)
Aantal inwoners per 1-1-jaar t (geraamde groei jaar t)	Huidig peil (geraamde groei in jaar t)
Algemene uitkering uit het Gemeentefonds	Recente relevante publicaties van het Rijk

Kostenopbouw van een budget

Een budget is opgebouwd uit categorieën. Voor de mate van compensatie moet voor elke categorie worden bepaald of er sprake is van:

- ❖ lonen (ambtelijke salarissen en sociale lasten);
- ❖ prijzen (elementen met jaarlijkse aanpassing prijsinflatie);
- ❖ subsidies;
- ❖ neutraal;
- ❖ specifieke uitgaven/inkomsten.

Voor de bepaling van de compensatie is in bijlage 1 aangegeven welke categorie voor welke compensatie in aanmerking komt.

Berekening loonontwikkeling

De berekening van de loonontwikkeling wordt gebaseerd op de bestaande cao-afspraken voor gemeentepersoneel. Voor zover de begrotingsperiode de cao overstijgt wordt het percentage gebaseerd op ramingen van het CPB, onderdeel prijs overheidsconsumpties, beloning werknemers die worden gepubliceerd in het Centraal Economisch Plan. Dit percentage dient aan te sluiten met de door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) gehanteerde percentage voor de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Voor zover deze informatie nog niet beschikbaar is, wordt het percentage bepaald aan de hand van verwachte landelijke ontwikkelingen.

Bijstelling van de compensatie vindt plaats zodra er een cao-akkoord voor gemeentepersoneel voor de begrotingsperiode is afgesloten.

Berekening prijsontwikkeling incl. subsidies

De berekening van de prijsinflatie voor het komende begrotingsjaar wordt bepaald aan de hand van de gegevens van het CPB, die in het Centraal Economisch Plan worden gepubliceerd. Hierbij wordt voor de prijsinflatie gekeken naar de ontwikkeling van de prijsindex binnen het BBP. Indien het prijsindexcijfer voor enig jaar nog niet bekend is, wordt het meest recente, wel bekende prijsindexcijfer voor de ontwikkeling van de prijsindex binnen het BBP genomen.

Berekening renteontwikkeling

De raming voor de rentelasten wordt jaarlijks bijgesteld en komt tot stand door middel van een jaarlijkse liquiditeitsprognose, waarbij rekening wordt gehouden met het rentepercentage voor een geldlening met een periodetermijn van 30 jaar. Voorts wordt met een uniform (omslag)percentage gedurende de gehele budgetcyclus gewerkt. Voor de renteomslag geldt voor zowel de algemene middelen als de grondexploitatie verplicht hetzelfde rentepercentage.

Neutraal

Onder deze categorie vallen de baten en lasten die niet beïnvloed worden door de nominale ontwikkelingen of volledig budgettair neutraal verlopen. Voorbeelden zijn de afschrijvingen en reserveringen.

Specifieke uitgaven/inkomsten

Tot de categorie Specifieke uitgaven/inkomsten wordt gerekend de inkomsten en uitgaven die niet gevoelig zijn voor algemene loon- en prijsontwikkelingen, maar waarvoor specifieke regelgeving geldt.

Tot deze categorie kan o.a. worden gerekend:

- algemene uitkering;
- bijdrage aan Gemeenschappelijke regelingen;
- specifieke uitkering Rijk (SPUK);
- bijstandsuitkeringen.

Zie voor meerdere specifieke uitgaven/inkomsten ook bijlage 2.

Bijlage 1

Uitgaven

Cat.	Omschrijving	Welke compensatie?
1.1	Salarissen en sociale lasten	Lonen
2.1	Belastingen	Prijzen
3.1	Grond	Niet van toepassing
3.2	Duurzame goederen	Prijzen
3.3	Pachten	Niet van toepassing
3.4.1	Sociale uitkeringen natura	Specifiek
3.5.1	Ingeleend personeel	Lonen
3.8	Overige goederen en diensten	Prijzen
4.1.1	Sociale uitkeringen in geld	Specifiek
4.2	Subsidies	Prijzen
4.3.1	Inkomensoverdrachten – Rijk	Specifiek
4.3.2	Inkomensoverdrachten – gemeenten	Specifiek
4.3.3	Inkomensoverdrachten – gemeenschappelijke regelingen	Specifiek
4.3.4	Inkomensoverdrachten – provincies	Specifiek
4.3.5	Inkomensoverdrachten – waterschappen	Specifiek
4.3.6	Inkomensoverdrachten – overige overheden	Specifiek
4.3.7	Inkomensoverdrachten – Europese Unie	Specifiek
4.3.8	Inkomensoverdrachten – overige instellingen en personen	Specifiek
4.3.9	Inkomensoverdrachten – onverdeeld	Specifiek
4.4.1	Kapitaaloverdrachten - Rijk	Specifiek
4.4.2	Kapitaaloverdrachten – gemeenten	Specifiek
4.4.3	Kapitaaloverdrachten – gemeenschappelijke regelingen	Specifiek
4.4.4	Kapitaaloverdrachten – provincies	Specifiek
4.4.5	Kapitaaloverdrachten – waterschappen	Specifiek
4.4.6	Kapitaaloverdrachten – overige overheden	Specifiek
4.4.7	Kapitaaloverdrachten – Europese Unie	Specifiek
4.4.8	Kapitaaloverdrachten – overige instellingen en personen	Specifiek
4.4.9	Kapitaaloverdrachten – onverdeeld	Specifiek
5.1	Rente	Specifiek
6.1	Financiële transacties	Niet van toepassing
7.1	Mutatie reserves	Neutraal
7.2	Mutatie voorzieningen	Neutraal
7.3	Afschrijvingen	Neutraal
7.4	Toegerekende reële en bespaarde rente	Specifiek
7.5	Overige verrekeningen	Niet van toepassing

Inkomsten

Cat.	Omschrijving	Welke compensatie?
2.2.1	Belastingen op producenten	Prijzen
2.2.2	Belastingen op huishouden	Prijzen
3.1	Grond	Niet van toepassing
3.2	Duurzame goederen	Niet van toepassing
3.3	Pachten	Specifiek
3.4.2	Eigen bijdragen en verhaal sociale uitkeringen in natura	Specifiek
3.5.2	Uitgeleend personeel	Lonen
3.6	Huren	Prijzen
3.7	Leges en andere rechten	Prijzen
3.8	Overige goederen en diensten	Prijzen
4.1.2	Verhaal sociale uitkeringen in geld	Specifiek
4.3.1	Inkomensoverdrachten – Rijk	Specifiek
4.3.2	Inkomensoverdrachten – gemeenten	Specifiek
4.3.3	Inkomensoverdrachten – gemeenschappelijke regelingen	Specifiek
4.3.4	Inkomensoverdrachten – provincies	Specifiek
4.3.5	Inkomensoverdrachten – waterschappen	Specifiek
4.3.6	Inkomensoverdrachten – overige overheden	Specifiek
4.3.7	Inkomensoverdrachten – Europese Unie	Specifiek
4.3.8	Inkomensoverdrachten – overige instellingen en personen	Specifiek
4.3.9	Inkomensoverdrachten – onverdeeld	Specifiek
4.4.1	Kapitaaloverdrachten - Rijk	Specifiek
4.4.2	Kapitaaloverdrachten – gemeenten	Specifiek
4.4.3	Kapitaaloverdrachten – gemeenschappelijke regelingen	Specifiek
4.4.4	Kapitaaloverdrachten – provincies	Specifiek
4.4.5	Kapitaaloverdrachten – waterschappen	Specifiek
4.4.6	Kapitaaloverdrachten – overige overheden	Specifiek
4.4.7	Kapitaaloverdrachten – Europese Unie	Specifiek
4.4.8	Kapitaaloverdrachten – overige instellingen en personen	Specifiek
4.4.9	Kapitaaloverdrachten – onverdeeld	Specifiek
5.1	Rente	Specifiek
5.2	Dividenden en winsten	Specifiek
6.1	Financiële transacties	Niet van toepassing
7.1	Mutatie reserves	Neutraal
7.2	Mutatie voorzieningen	Neutraal
7.3	Afschrijvingen	Neutraal
7.4	Toegerekende rente en bespaarde rente	Specifiek
7.5	Overige verrekeningen	Niet van toepassing

Bijlage 2

Voor onderstaande specifieke onderdelen worden jaarlijks bij de start van de werkzaamheden voor de opstelling van de begroting herijkingen berekend.

Onderdeel	L/B	Norm	Rekeneenheid	Herijking
Algemene uitkering	Baten	Inwoners/woningen	Bedragen per eenheid verdeelmaatstaf	Groei inwoners x bedrag Groei woningen x bedrag
Rioolrechten	Baten	Eigenaren Gebruikers/ Grootverbruikers	Tarief lopend jaar	Groei woningen x tarief eigenaar Groei woningen x tarief gebruiker WOZ-waarden objecten < € 50.000
Afvalstoffenheffing	Baten	Aansluitingen	Tarief lopend jaar	Aantal aansluitingen x vast tarief + gemiddeld aantal aanbiedingen x tarief (= variabel tarief)
Huishoudelijk afval: Box 1 Diftar	Lasten	Aansluitingen	Kosten per aansluiting	Gemiddelde groei aansluitingen x norm kosten per aansluiting
Box 2 Infrastructuur		Aansluitingen	Kosten per aansluiting	Gemiddeld groei aansluitingen x norm kosten per aansluiting
Box 3 Diverse afvalstromen uitgezonderd Diftar		Tonnages	Kosten per ton	Gemiddelde groei aantal aansluitingen x norm gemiddeld aantal tonnen per aansluiting x kosten per ton
OZB	Baten	Woningen	Gemiddelde waarde	Groei woningen x gemiddelde waarde x tarief
Wegen en wegmeubilair	Lasten	Woningen	Onderhoudskosten per woning	Groei aantal woningen x norm onderhoudskosten per woning (*)
Openbare verlichting	Lasten	Woningen	Onderhoudskosten per woning	Groei aantal woningen x norm

				onderhoudskosten per woning (*)
Riolering	Lasten	Woningen	Onderhoudskosten per woning	Groei aantal woningen x norm onderhoudskosten per woning (*)

* De norm wordt bepaald aan de hand van de budgetten voorafgaand aan het begrotingsjaar gedeeld door het aantal woningen per 1 januari voorafgaand aan het begrotingsjaar.